

Programma Onderwijs vernieuwing Voortgangsrapportage 13, maart 2011

Programma ontwikkeling algemeen

Met Loek Nieuwenhuizen heeft een gesprek plaatsgevonden over de kwaliteitsbewaking in het nieuwe programma. Loek heeft veel ervaring vanuit o.a. UT Twente met onderzoek naar LLL. Besloten is hem nu al een onderzoek te laten doen naar de effectiviteit van de programma opzet in relatie tot de doelen.

Thema Regioleren

Model is in concept gereed, inmiddels uitgetest in STOAS-KIGO projectteam en in een docententeam. Ervaringen laten zien dat het model mensen in de uitvoering helpt bij de beeldvorming rond regioleren en het bepalen van de eigen positie daarin. Dat was ook de bedoeling. Ervaring laat ook zien dat er steeds de discussie ontstaat over wat leidend is: het curriculum van de school of de vraag uit de regio. In de praktijk loopt het vaak door elkaar, maar het lijkt wel belangrijk hier bewust van te zijn. Deze dimensie s in de nieuwe versie verwerkt.

Parallel werken we met programma RT aan een structuur voor de regio op wat er in de werkplaatsen gebeurt. Essentie van het voorstel:

- versterkte inzet op 2 regionale werkplaatsen om 2 krachtige voorbeelden te ontwikkelen
- regie over het landelijke proces (totstandkoming werkplaatsen, regionale agenda's, verbinding beleid etc.) bij programma RT
- regie over de onderwijskundige aansluiting en het versterken van het 'leren door de regio' bij programma LLL

Doel is te zorgen dat ontwikkelingen zich gaan versterken en dat alle ondersteunende partijen die ook betrokken zijn bij de werkplaatsen daaraan bijdragen.

Verder is een KIGO aanvraag ingediend om ook aandacht te gaan besteden aan het versterken van het leer- en innovatieproces in de regio en de rol van de betrokken partijen (zie voortgangsrapportage 12). Met BO-09 wordt overlegd om hun rol in dit proces te borgen in hun actieplan.

Thema 'Leven lang leren'

Er begint de nodige dynamiek op dit thema te ontstaan. De volgende zaken zijn actueel:

- Het onderzoek door Frank de Jong loopt op schema: met vrijwel alle programmaleiders zijn gesprekken gevoerd (fase 1 onderzoek). De conclusies worden op dit moment verwerkt. Beeld laat een grote diversiteit zien in niveau waarop programma worden aangepakt en de manier waarop gekeken wordt naar de post-initiële leerbehoefte. Er is veel, maar ook vaak onbewuste activiteit. Er is ook duidelijk een scheiding te zien tussen programma's die sterk op de school en programma's die sterk op de sector zijn georiënteerd. Begin/half april zal de analyse worden gepresenteerd aan BG en programmaleiders. Volgende stap is de analyse van best practices. Van daar uit modelontwikkeling (welke soorten vragen zijn in de omgeving, wat zijn succesvolle organisatievormen en welke 'competenties' moet de school hebben om daarop in te kunnen spelen.

- Het programma is inmiddels ook betrokken bij de discussie op een ander niveau. In opdracht van LNV is door CINOP een project uitgevoerd, 'De Groene Carrière', waarin is onderzocht hoe je de vraag bij het bedrijfsleven krijgt georganiseerd zodat je daar als onderwijs op in kunt spelen. Het project levert een aantal conclusies op die we inmiddels ook op andere plaatsen zien terugkomen (o.a. programma Plant, Ketens & Agrologistiek). Kort door de bocht:
 - overheid en sectoren constateren dat er grote knelpunten gaan ontstaan in veel agrosectoren, de urgentie daarvan wordt echter nog niet sterk gevoeld door de bedrijven zelf, waardoor de feitelijke vraag niet goed los komt.
 - Gebeurt dat toch dan worden onderwijsinstellingen belemmerd door 'vormdwang' (verantwoording, bekostiging, beperkte flexibiliteit van de onderwijslogistiek). Bovendien vraagt het bedrijfsleven een kennisniveau dat niet altijd geleverd kan worden.
 - Sectoren/branches zijn erg versnipperd en rollen zijn niet helder. Er zijn veel initiatieven (zie o.a. manifest primaire opleiding) en we zien daarin vaak dezelfde soort acties terugkomen (imago, ontsluiten cursusaanbod, scholingsconsulenten). Het is de vraag of deze (op zich zinvolle) acties effectief kunnen zijn zonder oplossing voor de onderliggende knelpunten. Met EL&I en CINOP is afgesproken de conclusies in een breder gremium te bespreken om te komen tot een gedeelde analyse. De volgende stap is dat we de resultaten uit de onderzoek (zie boven) kunnen benutten om oplossingsrichtingen te bepalen.
- Programma Agrologistiek en Ketens hebben een casus met soortgelijke problematiek. De tuinbouwsector wil met digitale middelen de kwaliteit in de sector omhoog brengen. Er spelen dezelfde soort zaken. Programma LLL is gevraagd deel te nemen aan het team dat hier mee aan de gang gaat.

Samenwerking A-programma's

Met vrijwel alle aangemelde projectleiders (circa 10) zijn reflectiegesprekken gevoerd (1 verbonden aan paard, de rest aan Groene Kennis voor Burgers). De bevindingen moeten nog geanalyseerd worden. Kwaliteit is veelal goed en de gesprek wordt oha (zeer) gewaardeerd. De komende tijd zullen de overige programmaleiders opnieuw benaderd worden om dit soort gesprekken met hun projectleiders te organiseren. Er zal ook een overall rapportage gemaakt worden.

Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over betrokkenheid bij het programma Veehouderij (vertraagd door wegvallen Adriënne). Hetzelfde gebeurt eind maart Ketens en Agrologistiek.

Begin (7) maart worden raamafspraken gemaakt met de domein en doorsnijdende programma's over de wijze waarop de samenwerking op de doorsnijdende thema's moet worden ingericht.

Voortgang andere programma-activiteiten

- **Onderzoek KIGO resultaten door LPC's**
Geen verder actie op dit moment.
- **Afstemming LPC's**
Met LPC's zijn afspraken gemaakt over de inzet van SLOA middelen voor de rest van dit schooljaar. Daarnaast is een eerste aanzet gemaakt voor de vraagsturing voor 2011-2012.
O.a. wordt ingezet op:

- Ontwikkeling set van monitoring instrumenten voor programmaleiders
 - Beschrijven van voorbeelden van reguleren voor VMBO
 - Ondersteuning instellingen bij implementatie reguleren
 - Ontsluiten thema's, resultaten vanuit OCW veld
-
- **Onderzoek aantrekkelijk leren VMBO/WO**
Begint eindelijk schot in te komen maar nog geen resultaten beschikbaar.

 - **Onderzoek sociale media**
Barry Looman heeft vanuit de onderzoeksagenda van BO-09 een opdracht gekregen om een vooronderzoek te doen naar de rol sociale media. Dit onderzoek wordt gekoppeld aan de doelen van programma LLL.

 - **Verkenning toekomst onderwijs**
Nog geen actie.

Bijlage Stand van zaken afspraken met A-programma's

Melkveehouderij

OV zou structureel ondersteuning bieden aan team. Inmiddels zijn nieuwe afspraken gemaakt.

Voeding

Als vorig jaar: deelgenomen aan projectbespreking nieuwe voorstellen. LLL paragraaf opgenomen in programma. Gezamenlijk uitwerking volgt eerste helft 2011

Groene kennis voor burgers

Met in principe alle projectleiders (14) van de lopende en nieuwe KIGO's (2009 + 2010) wordt een reflectiegesprek gevoerd. Vrijwel allemaal nu uitgevoerd. Daarnaast is deelgenomen aan de projectbesprekingen van nieuwe KIGO's voor 2011 (dec/jan).

Paard

Er is één project dat zich leent voor een reflectiegesprek, inmiddels uitgevoerd. LLL is uitgenodigd voor paard-programmadag maar heeft niet deel kunnen nemen.

Natuur en landschap

Vorig jaar deelgenomen aan projectbesprekingen, willen het nu zelf oppakken. Projectvoorstellen KIGO 2011 zijn bekeken. Afstemming over verbinding LLL en N&L heeft plaatsgevonden.

Plant/tuinbouw

Afgesproken dat met 2 projecten een reflectiegesprek wordt georganiseerd en dat resultaten in programmateam overleg plant worden teruggekoppeld. Moet nog worden uitgevoerd. Er is daarnaast afstemming geweest over LLL doelen, programmateam heeft duidelijke LLL doelen, afspraak is samen op te trekken, moet nog verder worden ingevuld.

Dier

Ook hier is afstemming geweest en reflectie op de doelen zoals geformuleerd in het nieuwe programma. Dier worstelt met de invulling van LLL. Moet verder worden geconcretiseerd.

Dierenwelzijn

Afspraak was dat Hans Hopster projectvoorstellen doorstuurt en programmateam reflectie/beoordeling doet, maar dit is niet gebeurd.

Ondernemerschap

Geen afspraken over projectbeoordelingen, wel contact over initiatieven op gebied LLL.

Agrologistiek en ketens

LLL zal deelnemen in LLL project rond Tuinbouw digitaal (zie rapportage). Daarnaast opnieuw afspraken over ondersteuning projecten eind maart.

Multifunctionele landbouw

Afstemming moet nog plaats vinden.

Regionale Transitie

Nauwe afstemming over invulling van de regie over de processen rond leren (zie rapportage). Ook verbinding op de projecten.

ICT voor Onderwijs

aanpak is gepresenteerd in BG vergadering op 16 september, zie verslag.

OPK

geen uitstaande acties.